

The State

(Part I)

රාජ්‍යය

රාජ්‍යය තේරුම් ගැනීමේ ප්‍රධානතම මූලධර්මය නම්, රාජ්‍යය යනු ඓතිහාසික හා සමාජීය ප්‍රජාවක් යන්න යි. එයින් අදහස් කරන්නේ ‘‘රාජ්‍යය’’ නිශ්චිත ඓතිහාසික තත්ත්වයන් හේතු කොට බිහි වී, විවිධ ඓතිහාසික සන්දර්භයන් ඔස්සේ විකාශනය වී, විවිධ ස්වරූප ගෙන ඇති සමාජ ආයතනයක් වෙයි යන්න යි.

කෙටියෙන් කියන්නේ නම් රාජ්‍යය යනු, ඓතිහාසික වශයෙන් සුවිශේෂ වූ නිර්මාණයකි. එය සමාජීය නිර්මාණයක් ද වේ. එහි තේරුම නම් රාජ්‍යයේ ස්වභාවය සමාජයේ ඓතිහාසික වර්ධනයන්ට අනුකූල ව වෙනස් වී ඇත යන්න යි.

ගෝත්‍රික රාජ්‍යයේ සිට නූතන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රාජ්‍යය තෙක් රාජ්‍යයේ සිදු වූ ඓතිහාසික විකාශනයෙන් පෙනෙන්නේ ඒ කරුණ යි.

රාජ්‍යය සහ එහි භූමිකාව

රාජ්‍යය යනු සමාජයක් පාලනය කිරීමට නිර්මාණය වූ බල ව්‍යුහවලත්, ආයතනවලත්, එකතුව ලෙස අර්ථ දැක්විය හැකි ය.

රාජ්‍යයේ කාර්යයන් සාම්ප්‍රදායික ව තේරුම් ගෙන ඇත්තේ, ප්‍රධාන කාර්ය ක්ෂේත්‍ර තුනක් ආශ්‍රය කරගෙන යි. ඒවා

1. ව්‍යවස්ථාපායකය - එනම් නීති සම්පාදනය.
2. විධායකය - එනම් නීති ක්‍රියාත්මක කරවීම.
3. අධිකරණය - එනම් යුක්තිය පසිඳවීම.

මේ වර්ගීකරණය “රාජ්‍යය” යන්න තේරුම් ගැනීමට අපට ප්‍රයෝජනවත් වුවත්, රාජ්‍යයේ කාර්යභාරය ඊට වඩා පුළුල් සහ සංකීර්ණ වේ.

සමකාලීන ලෝකයේ රාජ්‍යවල කාර්යභාරය පහත සඳහන් පරිදි දැක්විය හැකි ය.

I. නීතියේ , සමාජ පර්යායේ හා දේපළවල භාරකාරීත්වය :

මෙය රාජ්‍යයේ පැරණතම කාර්යභාරයයි. එයට සුපරීක්ෂාව (Policing) මගින් සමාජ සාමය පවත්වා ගැනීම. (අවශ්‍ය වුවහොත් සන්නද්ධ හමුදා යෙදවිය හැකි ය)

a) යුක්තිය පසිඳලීම, අධිකරණ පරිපාලනය හා දඬුවම් දීම.

b) නීති සම්පාදනය සහ නීති අර්ථකථනය.

c) ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය.

යන කටයුතු අයත් වේ.

ආර්ථික පරිපාලනය සහ මෙහෙයවීම.

a) අයබදු එකතු කිරීම.

b) රටේ ආර්ථික ගමන් මඟ නිර්ණය කිරීම සහ ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය.

සමාජ පාලනය, මෙහෙයවීම සහ සමාජ අධීක්ෂණය

මේ යටතේ ආදායම් බෙදියාමේ රටා නිර්ණය කිරීම සහ පාලනය කිරීම, ආර්ථික සහ වාණිජ ක්ෂේත්‍රවල ප්‍රමිතීන් නිර්ණය කිරීම, සමාජ ආරක්ෂණ සහ සුභසාධන ක්‍රියාමාර්ග, දිළිඳු සහන ප්‍රතිපත්ති, නිවාස, සෞඛ්‍ය, අධ්‍යාපන, ගමනාගමන ආදිය සමාජ ක්ෂේත්‍රවල ප්‍රතිපත්ති නිර්ණය කිරීම, රාජ්‍යය සිදු කරයි.

සමාජයේ නීතිය හා සාමය පවත්වා ගැනීම.

රාජ්‍යයේ දේශ සීමා ඇතුළත නීතිය හා සාමය පවත්වා ගැනීමත්, පුරවැසියන් රාජ්‍යයේ ආධිපත්‍ය බලයට අවනත වීම සහතික කිරීමත් සඳහා රාජ්‍යය නිරන්තරයෙන් උත්සාහ ගනියි. ඒ සඳහා අධිකාරී බලය ද, ආයතන ද, පිරිස් බලය ද, රාජ්‍ය සතු ය. පොලිසිය, අධිකරණය සහ පිරිස් බලය පවත්වා ගැනීමත් පුරවැසි සෝදිසිය සහ සුපරීක්ෂාකාරීත්වයන් (Surveillance and policing) නීතිය හා සාමය පවත්වා ගැනීමට රාජ්‍යය සතු ආයතන සහ භාවිත ය.

යුද්ධ ප්‍රකාශ කිරීම සහ යුද්ධ කිරීම සාමාන්‍යයෙන් රාජ්‍යයට පමණක් හිමි විශේෂ කාර්යයක් ලෙස සැලකේ. රාජ්‍යය අභ්‍යන්තර මෙන් ම බාහිර යුද්ධවලට ද සහභාගි වෙයි. අභ්‍යන්තර යුද්ධ අවශ්‍ය වන්නේ රාජ්‍යයේ ආරක්ෂාවට රාජ්‍යයේ දේශ සීමා ඇතුළතින් ඵල්ල වන තර්ජන මැඩ පැවැත්වීමට ය. රාජ්‍යයක් බාහිර යුද්ධ වලට ඵලදායීව, රාජ්‍යයේ ආරක්ෂාවට, වෙනත් රාජ්‍යවලින් ඵල්ල වන යුද තර්ජනවලට මුහුණ දීමට ය.

සමාජයෙහි පවත්නා දේශපාලන බලයේ කේන්ද්‍රීය ප්‍රකාශනය ලෙස රාජ්‍යය

මනුෂ්‍යයන් සාමූහික වශයෙන් සංවිධානය වී ඇති එක් මාධ්‍යයක් වන්නේ දේශපාලන වශයෙන් ඇති වන සාමූහිකත්වය යි. එම දේශපාලන සාමූහිකත්වයේ ප්‍රධාන ප්‍රකාශනය රාජ්‍යය යි.

මිනිසුන් සාමූහික වශයෙන් සංවිධානය වන අනෙකුත් සංවිධාන ලෙස ස්වේච්ඡා සමිති, දේශපාලන පක්ෂ, වෘත්තීය සමිති, සමාජ ව්‍යාපාර, ආගමික සංවිධාන ක්‍රියාත්මක වෙයි.

එහෙත් රාජ්‍යය ඒ සියල්ලට ම වඩා බලගතු සහ උසස් මනුෂ්‍ය සංවිධානය යි “රාජ්‍යය මනුෂ්‍ය සමාගමකි: එහෙත් එය මනුෂ්‍ය සමාගමේ අතර ඉහළ ම සමාගම වන්නේ ය” යන ඇරිස්ටෝටල්ගේ සුප්‍රසිද්ධ ප්‍රකාශයේ පදනම මෙයයි.

රාජ්‍යය මනුෂ්‍ය සංවිධාන/සමාගමේ අතර ඉහළ ම සංවිධානය වන්නේ ය යන ප්‍රකාශයට අර්ථ දෙකක් තිබේ.

i. ඇරිස්ටෝටලියානු අර්ථය

ග්‍රීක දේශපාලනික දාර්ශනික ඇරිස්ටෝටල් *ප්‍රතිපාදන* යන කෘතිය ආරම්භයේ දී ම ප්‍රකාශ කරන ප්‍රවාදයක් නම් “රාජ්‍යය මනුෂ්‍ය සමාගමක් වන අතර ම, මනුෂ්‍යයන්ගේ ඉහළ ම පොදු යහපත වෙනුවෙන් ක්‍රියා කරන නිසා එය අනෙක් මනුෂ්‍ය සමාගම්වලට වඩා උත්තරීතර වන්නේ ය” යන්නයි.

අනෙකුත් සමාගම් කැප වන්නේ තම සාමාජිකයන්ගේ නිශ්චිත අරමුණු දිනවා ගැනීම උදෙසා ය.

එහෙත් රාජ්‍යය සමාජයේ සෑම දෙනාගේ ම පොදු සහ උසස් යහපත ප්‍රශ්න කර ගැනීම තම අරමුණ කර ගන්නා බැවින් එය උසස් ම මනුෂ්‍ය සමාගම වේ.

ii. වෙබර්ගේ අර්ථය

19 වන සියවසේ අග භාගයේ සහ 20 වැනි සියවසේ මුල් භාගයේ ජීවත් වූ ජර්මන් ජාතික සමාජ විද්‍යාඥයකු වූ මැක්ස් වෙබර් (Max Weber) රාජ්‍යය පිළිබඳව කළ විග්‍රහය වෙනත් මෙය වඩා හොඳින් ප්‍රකාශ වේ.

“Politics as a Vocation” (1919) (දේශපාලනය වෘත්තියක් වශයෙන්) නම් රචනයේ ඔහු දක්වා ඇත්තේ ‘රාජ්‍යය යනු නිශ්චිත භූමි ප්‍රදේශයක් ඇතුළත ඛණ්ඩාංකාරී බලය සපාන ලෙස පාවිච්චි කිරීමේ ඒකාධිකාරය තිබෙන්නේ තමන්ට පමණකැයි කියාපාන මනුෂ්‍ය ප්‍රජාව යි’ යනුවෙනි.

සමාජයේ අනෙකුත් ආයතනවලට හා පුද්ගලයන්ට ඛණ්ඩාංකාරී බලය (Coercive Power) පාවිච්චි කිරීමේ අයිතිය තිබෙන්නේ ඒ සඳහා රාජ්‍ය ඉඩ දෙනොත් පමණි. රාජ්‍යය යන්න සැලකෙන්නේ ප්‍රවණාධිත්වය පාවිච්චි කිරීමේ “අයිතිය” හිමි එක ම මූලාශ්‍රය ලෙසට ය. රාජ්‍යය තමන් ගැන සිතන්නේත් එපරිදි ය.

එසේම රාජ්‍යයේ දේශ සීමා තුළ සිටින සමාජ කණ්ඩායම් ද, මනුෂ්‍යයන් ද, මෙහෙයවීමේ, පාලනය කිරීමේ, හික්මවීමේ මෙන් ම දඬුවම් කිරීමේදී අවසාන බලය හිමි සංවිධානය වන්නේ ද රාජ්‍යය යි. ඒ සඳහා බලය ද, හිතීරීති ද, සංවිධාන ද, පුද්ගලයෝ ද, රාජ්‍යය සතු වෙති. පාර්ලිමේන්තුව, නීති රෙගුලාසි, අධිකරණය, නිලබලතන්ත්‍රය, යුද හමුදාව, පොලීසිය, බන්ධනාගාර යනාදියෙන් සමන්විත විස්තෘත, බලගතු සහ අන් කිසිදු ආයතනයකට නොමැති වූ අධිකාරී බලයක් (authority) රාජ්‍යයට තිබේ.

ඉහතින් දැක්වූ අධිකාරී බලය, දේශපාලන විද්‍යාවේ හඳුන්වන්නේ රාජ්‍යයේ “පරමාධිපත්‍ය බලය” යනුවෙනි. රාජ්‍යයේ පරමාධිපත්‍ය/ස්වාධිපත්‍ය බලය යනු එහි බලය නිබන්ධන භූමි ප්‍රදේශය ඇතුළත සමාජය මෙහෙයවීම සඳහා අවශ්‍ය නීති සම්පාදනය, නීති ක්‍රියාත්මක කරවීම, යුක්තිය පසිඳවීම, නීතිය හා සාමය පවත්වාගෙන යාම සඳහා රාජ්‍යයට පමණක් ඇති බලයකි.

අනෙකුත් මනුෂ්‍ය සංවිධානවලට එම බලය සුළු ප්‍රමාණයකට හෝ ඇත්තේ රාජ්‍යයට යටත් ව සහ රාජ්‍යයේ අනුමතිය ඇතිව පමණි.

නූතන භෞමික රාජ්‍යය.

නූතන භෞමික රාජ්‍යය ප්‍රධාන අංග හතරක් යටතේ සංවිධානගත කොට තිබේ.

- I. නිශ්චිත දේශ සීමාව.
- II. ජාතික පදනම.
- III. ආණ්ඩුව.
- IV. ස්වාධීපත්‍යය

නිශ්චිත දේශසීමාව

නූතන ජාතික රාජ්‍යය එහි අධිකාරී බලය පැතිරෙන නිශ්චිත දේශ සීමාවක පවතී. එය පැහැදිලි දේශ සීමාවක් ඇතුළත සංවිධානය වී තිබේ.

නිශ්චිත දේශ සීමා පැවතීම, නූතන ජාතික රාජ්‍යයේ විශේෂ ලක්ෂණයකි. එම දේශ සීමා, අනෙකුත් රාජ්‍ය සහ අන්තර්ජාතික නීතිය විසින් ද පිළිගනු ලබන ඒවා ය. පූර්ව-නූතන රාජ්‍යවල දේශ සීමා නම්‍යශීලී වූ අතර, නූතන රාජ්‍යවල දේශ සීමා සාපේක්ෂ වශයෙන් අනම්‍ය ය.

රාජ්‍යයේ දේශ සීමා කෘත්‍රීම හෝ ස්වාභාවික හෝ සීමා හෝ එම දෙයාකාරයෙන් ම සමන්විත සීමා හෝ විය හැකි ය. එම රාජ්‍යයේ සීමා ගොඩබිම් සීමාවෙන්, මුහුදු සීමාවෙන් හෝ එම දෙකින් ම ද, එම කලාපය පුරා විහිදුණු ගුවන් සීමාවෙන් ද යුක්ත වේ.

රාජ්‍යයට අයත් භූමි ප්‍රදේශය තීරණය වන්නේ මෙම දේශ සීමාව මඟිනි. රාජ්‍යයේ භෞතික සහ ද්‍රව්‍යමය පදනම එය සතු භූමිය වේ. “භෞමිකත්වය” (ඔරොසච්චරස්කසච්භ) යන සංකල්පය රාජ්‍යයට හැම විට ම වැදගත් වී තිබෙන්නේ එබැවිනි.

රට පිළිබඳ හැඟීම නැතහොත් දේශානිමානය ජනිත වීම සඳහා බලපාන සාධක අතුරින් එක් ප්‍රබල සාධකයක් ලෙස ද, භූමිය, (Territory, Land) වැදගත්කමක් උසුලයි.

පුරවැසියන් තමන් යම්කිසි රාජ්‍යයකට අයත් වන්නේ ය යන අදහස ඇතිකර ගන්නේ, දේශසීමාවලින් තීරණය වූ භූමිය ආශ්‍රය කොටගෙන යි.

ජාතික පදනම

නූතන ජාතීන් බිහිවීමේ ක්‍රියාවලිය හා නූතන රාජ්‍යය බිහි වීමේ ක්‍රියාවලිය එකිනෙකට සමාන්තරව සිදු වී ඇත.

“එක් ජාතියක් - එක් රාජ්‍යයක්” යන සමීකරණය ඊට අදාළ වේ. එය “ජාතික - රාජ්‍යය” (Nation-State) යන නූතන දේශපාලන ස්වරූපයේ පදනම ද වේ.

නූතන රාජ්‍යය බිහි වීමේ දෘෂ්ටිමය සාධකය වූයේ “ජාතිකවාදය යි”.

ජාතිකවාදය යනු “රාජ්‍යයේ දේශ සීමාව තුළ වාසය කරන සියලු ප්‍රජා කොටස් එක් අනන්‍යතාවක් හිමි, එක් ජාතියක් ලෙස” සැලකීමේ දේශපාලන විඥානය ප්‍රකාශයට පත් කරන මතවාදයයි.

එමඟින් ජාතික එක්සත් භාවය හා ජාතික අනුකූලනය සිදු වේ යැයි අපේක්ෂා කෙරේ. නූතන රාජ්‍යය ජාතික රාජ්‍යයක් ලෙස හැඳින්වෙන්නේ එබැවිනි.

ආණ්ඩුව

රාජ්‍යයේ ස්වාධීපත්‍යය ක්‍රියාත්මක කරන සංවිධානය ආණ්ඩුව වේ. එනම් රාජ්‍යයේ බලය ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනික පද්ධතිය ආණ්ඩුව යි.

ආණ්ඩුව විසින් රාජ්‍යයේ බලය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හා විනිශ්චය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සිදු කෙරේ. ඒ අනුව ව්‍යවස්ථාදායක, විධායක, අධිකරණ යන බලතල ත්‍රිත්වය පදනම් කරගත් ආයතන පද්ධතියක් සහ ආයතනික ක්ෂේත්‍ර තුනක් නිර්මාණය වී තිබේ.

ආණ්ඩු වර්ග විවිධාකාර වන අතර, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආණ්ඩු, ඒකාධිපති ආණ්ඩු, අධිකාරිවාදී ආණ්ඩු, සමාජවාදී ආණ්ඩු ආදි වශයෙන් විවිධ ආණ්ඩු මාදිලි දක්නට ලැබේ. එසේම රාජාණ්ඩු ක්‍රම , පාර්ලිමේන්තු ආණ්ඩුක්‍රම, ජනාධිපති ආණ්ඩුක්‍රම, මිශ්‍ර ආණ්ඩුක්‍රම යනාදි වශයෙන් විවිධ ආණ්ඩුක්‍රම ද පවතී.

ස්වාධීපනය

රාජ්‍යය සතු අධිකාරී බලය මෙයින් අදහස් වේ.

රාජ්‍යයට හිමි ස්වාධීපනය, සමාජයේ වෙනත් කිසි දු සංවිධානයකට හිමි නොවන පරම බලය වේ.

හිතී පැහවීමටත්, මුළු බලය යොදා එම හිතී ක්‍රියාත්මක කිරීමටත්, හිතී කඩ කරන්නාවූන්ට දඬුවම් කිරීමටත්, රාජ්‍යය වෙන පවතින වෙනත් ආයතනයක් සතු ව නැති බලය මින් අදහස් වේ.

එම බලය වනාහි අන් අයට අණ දෙන, එහෙත් අන් අයගෙන් අණ නොලබන බලයකි.

දේශ සීමාව තුළත් ඉන් පිටතත් රාජ්‍යය අසහාය තත්ත්වයට පත්වී ඇත්තේ ද, රාජ්‍යයේ දේශ සීමාව තුළ සෑම පුද්ගලයකු මෙන් ම, සෑම සංවිධානයක් ම රාජ්‍යයට සිය අවනත භාවය පළ කරන්නේ ද එය සතු ස්වාධීපනය බලය හේතු කොටගෙන ය.

නූතන ජාතික රාජ්‍යය.

ජාතික රාජ්‍යය (Nation-State) යනු නූතන රාජ්‍යය හැඳින්වීමට භාවිත කරන සමාජ විද්‍යාත්මක සංකල්පයකි.

“ජාතික රාජ්‍යය” යන අදහස ප්‍රථමයෙන් වර්ධනය වූයේ දහ අටවැනි සියවසේ යුරෝපයේ ය.

එහි මූලික ඇගයීම වන්නේ “එක ජාතියකට එක රාජ්‍යයකි - එක රාජ්‍යයකට සිටින්නේ එක ජාතියකි” යන්න යි.

1789 ප්‍රංශ විප්ලවයෙන් පසු ව බිහිවූ ප්‍රංශ රාජ්‍යය යුරෝපයේ පළමු වැනි ජාතික රාජ්‍යය ලෙස සැලකේ.

ජාතික රාජ්‍යය, නූතන රාජ්‍යයේ විශේෂ ලක්ෂණයක් ලෙස සැලකෙන්නේ, පූර්ව-නූතන රාජ්‍ය ජාතික-රාජ්‍ය නොවූ නිසා ය.

පූර්ව-නූතන රාජ්‍යවලට නිශ්චිත භූමි ප්‍රදේශ හා නිශ්චිත දේශ සීමා තිබුණේ නැත. රාජ්‍ය බලය මධ්‍යගත වී තිබුණේ ද නැත. එක ම ජාතියක් ලෙස සැලකුණු ප්‍රජාව, විවිධ භාෂා, සංස්කෘතික හා ප්‍රදේශීය අනන්‍යතා සහිත වූවෝ යි.

එහෙත් නූතන ජාතික රාජ්‍යය, එයට වෙනස් ය. එක ජාතියකට නිඛිය යුත්තේ, එක් ජාතික හා සංස්කෘතික අනන්‍යතාවකැයි මුල දී කියැවිණි. එබැවින් සංස්කෘතික, භාෂීය සහ ආගමික වශයෙන් බහුවිධ ව පවතින සමාජවල නූතන ජාතික- රාජ්‍ය බොහොමයක්ම රාජ්‍යය හා ජාතිය ගොඩ නැඟීමේ ක්‍රියාවලියේ දී මහත් අර්බුදවලට මුහුණ පා ඇත.

එබැවින් වර්තමානයේ ජාතික රාජ්‍යය යන සංකල්පය අලුතෙන් අර්ථකථනය කළ යුතු බවට දේශපාලන විද්‍යාඥයෝ යෝජනා කළහ. ඒ අනුව “බහුත්වවාදය” යන සංකල්පය ගොඩනැඟී තිබේ.

ඉන් ගම්‍ය වන අදහස වන්නේ නූතන රාජ්‍යය වාර්ගික හා සංස්කෘතික ප්‍රජාවන් ගණනාවකින් සමන්විත විය හැකි බව යි. සංස්කෘතික, වාර්ගික හා අනන්‍යතා විවිධත්වය පිළිගන්නා බහුත්වවාදී (Pluralist) රාජ්‍යයක් පිළිබඳ අදහස එයින් ඉදිරිපත් වේ.

ගෝලීයකරණය සහ රාජ්‍යය.

නව ලිබරල්වාදී ආර්ථික හා දේශපාලන ප්‍රතිසංස්කරණ විසින් පහසුකම් සපයනු ලැබූ ක්‍රියාවලියක් ලෙස ආර්ථික ගෝලීයකරණය හැඳින්විය හැකි ය. මෙම ක්‍රියාවලියෙහි ලා රාජ්‍යයන්හි දක්නට ලැබුණු නව ප්‍රවණතාව වූයේ රාජ්‍යයෙන් බාහිර සහ රාජ්‍යවල සීමාව ඉක්ම වූ සාධකවල සහ බලවේගවල ආධිපත්‍යය යි.

ප්‍රාග්ධනය, විද්‍යුත් තාක්ෂණය, පණිවුඩ අන්තර්ජාතික හුවමාරුවේ විප්ලවය, සංස්කෘතික ගෝලීයකරණය, ශ්‍රමිකයන්ගේ සංවලනය යන මේවා ජාතික රාජ්‍යයේ සීමාවන් නොතකා, එම සීමා බිඳගෙන පැතිරුණු ඒවා විය.

මේවා ජාතික රාජ්‍යයට බලපෑම් කළේ කෙසේ ද යන්න පිළිබඳ ව සාකච්ඡාව ඉදිරියට පැමිණි අතර ඒ ගැන න්‍යායික ප්‍රවේශ දෙකක් මතු විය. එනම්,

- I. ගෝලීයකරණය මගින් ජාතික රාජ්‍යය අවසානයට පත්විය හැකි බව.
- II. ජාතික රාජ්‍යය අවසන් වන්නේ නැති ව, එය යළි ව්‍යුහගත කිරීමකට ලක් වන බව.

ගෝලීයකරණය විසින් පවත්නා ජාතික-රාජ්‍ය ක්‍රමය මහත් අර්බුදයකට ඇද දමනු ලබන බවට මතු වුණු විග්‍රහයේ නියෝජිතයකු වූ ප්‍රංශ ජාතික මහාචාර්ය ජීන්-මාරි ගෙහෙන්නෝ (Jean-Marie Gehenno) (1995) පළ කළ *The End of the Nation State* ('ජාතික රාජ්‍යයේ අවසානය') කෘතියේ දක්වන පරිදි, ගෝලීයකරණය මගින් බිහි වී ඇති තත්ත්වයක් නිසා, විශේෂයෙන් ම ගෝලීයකරණය වූ සමාජ පිළිබඳ පසුබිම තුළ, භෞමිකත්වය මත පදනම් වූ ජාතික-රාජ්‍යයට දැන් පැවැත්මක් නැත.

දේශ සීමාවල දැන් අර්ථයක් නැත. මන්ද ප්‍රාග්ධනයට, තොරතුරුවලට, තාක්ෂණයට සහ මනුෂ්‍යයන්ගේ සංවිධාන ජාලයන්ට ජාතික රාජ්‍යයේ සීමාවන් තව දුරටත් වැදගත් නොවනවා පමණක් නොව, ඒවා ක්‍රියා කරන්නේ ජාතික රාජ්‍යයේ දේශ සීමාවන් ද නොතකමිනි.

දැන් දේශ සීමා යනු කිසි දුරේ තේරුමක් නැති දෙයකි. ගෝලීය තොරතුරු සමාජයෙහිලා භෞමිකත්වය යන්න තව දුරටත් වැදගත් නැත.

ඉහත තර්කයෙන් තව දුරටත් කියන්නේ “ජාතිය” යන අදහසට තිබූ වැදගත්කම ද අඩු වෙමින් පවතින බව යි. පොදු අරමුණක් සහ පොදු ඉරණමක් පිළිබඳ ව සිතීම නාවකාලික සම්බන්ධතා ජාල සමාජය තුළ තව දුරටත් නැති නිසා මනුෂ්‍යයන් එකට බැඳ දමා ඇත්තේ නාවකාලික, දේශපාලන වශයෙන් වැදගත් කමක් නැති ජාල සම්බන්ධතා ය.

මේවාට මුහුණ දීමට ජාතික රාජ්‍යයට පුළුවන් කමක් නැති බව ද ඒ තර්කයෙන් කියැවේ.

ජාතික රාජ්‍යය දුර්වල වීම, ගෝලීයකරණයේ ප්‍රතිඵලය යි.

“ජාතික රාජ්‍යය දුර්වල වීම” පිළිබඳ ප්‍රවාදයේ තරමක් වෙනස් ඉදිරිපත් කිරීමක් වන්නේ “ගෝලීය ප්‍රාග්ධනය රාජ්‍යයේ ග්‍රහණයෙන් මිදී රාජ්‍යයේ පාලනයෙන් ස්වාධීනතාවක් ලබා ඇත” යන්න යි.

ඩෙවිඩ් හෙල්ඩ් 1991, “ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, ජාතික රාජ්‍යය හා ගෝලීය ක්‍රමය” යනුවෙන් පළ කළ රචනයේ, ගෝලීයකරණය විසින් එක් තනි රාජ්‍යයක, අධිපති රාජ්‍යයක, පවා පාලනයට හසු නොවන අලුත් ගෝලීය ආර්ථික ක්‍රමයක් ගොඩ නගමින් තිබුණු බවට තර්ක කර ඇත. මේ අනුව අලුත් ජාත්‍යන්තර දේශපාලන පර්යායක් ගොඩ නැගේ.

එනම් පාර ජාතික, සම්බන්ධතා ජාල (ඔර්බිබ්එසදබ්ක බැච්අදරනි) බිහි වීම සහ ඒවා පාලනය කිරීමට රාජ්‍යයන්ට නොහැකි වීම යි. රාජ්‍යයෙන් පිටත ඇති අන්තර්ජාතික සංවිධානවලට ඉතා ම බලගතු රාජ්‍යයන්ගේ ක්‍රියාකාරිත්වය පවා සීමා කිරීමට, ඒවාට බලපෑම් කිරීමට හැකියාව ලැබී තිබේ.

ClassWork.LK